

JÓUOILER

MODERNE MIDWIFRY JOINEL

lānauner 9x
dnistfe ve Jounvne

مجله علمی عصر جدید مامایی

شماره ۴۰۴/۲۷ - ۴۰۴/۳

موضوع: آشنایی با انواع سرم‌ها و کاربرد آنها در مامایی

MIDWIFE
عصر جدید مامایی

در این شماره چه می خوانید:

دانش بنیادی و ضروری

برای یک ماما، درک دقیق انواع سرم‌ها، ترکیبات و موارد کاربرد تخصصی آن‌ها در شرایط مختلف از جمله بارداری، زایمان، پس از زایمان و بیماری‌های زنان، یک دانش بنیادی و ضروری محسوب می‌شود. این مقاله به بررسی جامع و دسته‌بندی شده انواع سرم‌های رایج و کاربرد آن‌ها در حوزه مامایی می‌پردازد.

سرم‌تراپی وریدی

سرم‌تراپی وریدی (Intravenous Therapy) یکی از متداول‌ترین و حیاتی‌ترین مداخلات پزشکی است که به منظور حفظ هیدراتاسیون، اصلاح عدم تعادل الکترولیتی، تجویز داروها و جبران خون از دست رفته به کار می‌رود.

مدیریت مایعات و الکترولیت‌ها

در حوزه وسیع مامایی و سلامت زنان، مدیریت مایعات و الکترولیت‌های بدن از اهمیت بسزایی برخوردار است.

دسته بندی کلی سرم ها

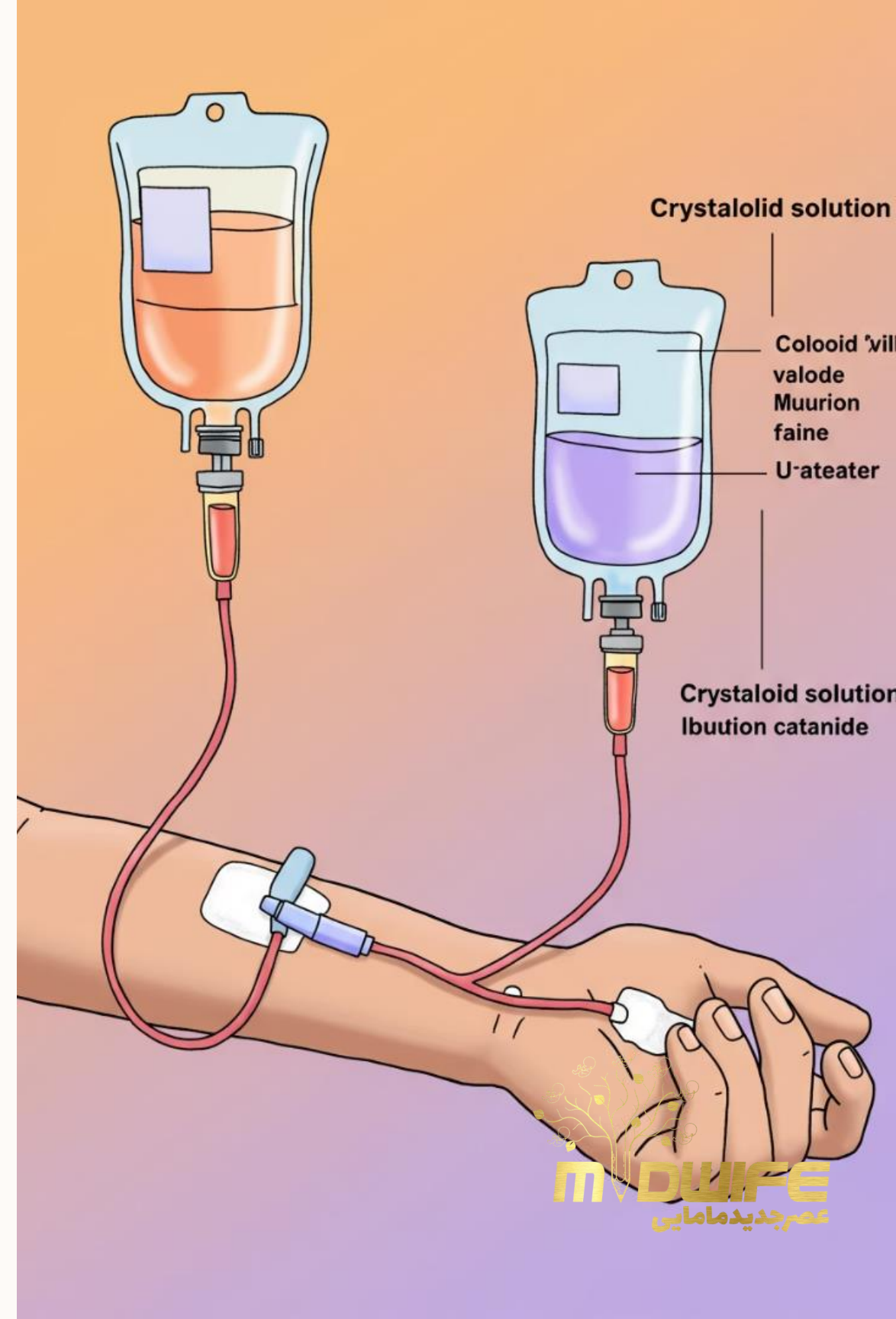
محلول های کریستالوئیدی (Crystalloids)

این محلول ها حاوی مولکول های کوچک (مانند سدیم کلراید و دکستروز) هستند که به راحتی از غشای مویرگی عبور کرده و بین فضای داخل عروقی و بینابینی توزیع می شوند. این سرم ها انتخاب اول برای جبران مایعات و هیدراتاسیون عمومی هستند.

محلول های کلوئیدی (Colloids)

این سرم ها دارای مولکول های بزرگی (مانند آلبومین یا نشاسته) هستند که در فضای داخل عروقی باقی می ماند و به سرعت حجم پلاسما را افزایش می دهند. استفاده از آن ها معمولاً به شرایط خاصی مانند خونریزی های شدید محدود می شود.

در ادامه به تفصیل به بررسی سرم های کریستالوئیدی رایج در مامایی می پردازیم.

انواع سرم‌های کریستالوئیدی و کاربرد آنها در مامایی

کاربرد در مامایی و زنان

- خونریزی: در موارد خونریزی حین بارداری (مانند موارد جفت سرراه) (، حین زایمان یا پس از آن (آتونی رحم) سرم نرمال سالین به سرعت برای جبران حجم خون از دست رفته و جلوگیری از شوک هیپوولمیک تجویز می‌شود.
- افت فشار خون: برای مدیریت افت فشار خون مادر، به ویژه پس از دریافت بی‌حسی اپیدورال یا اسپینال، کاربرد دارد.
- دهیدراتاسیون: در موارد تهوع و استفراغ بارداری (NVP) یا اسهال که منجر به کم‌آبی شده است، استفاده می‌شود.
- آماده‌سازی برای زایمان: به عنوان یک لاین وریدی باز (KVO - Keep Vein Open) برای دسترسی سریع در صورت بروز اورژانس در طی لیبر به کار می‌رود.
- ملاحظات: به دلیل محتوای سدیم، در مادران مبتلا به پره‌اکلامپسی، بیماری‌های قلبی یا نارسایی کلیوی باید با احتیاط فراوان مصرف شود.

سرم نرمال سالین (Normal Saline 0.9%)

ترکیبات: این سرم ایزوتونیک (غلظت مشابه پلاسما خون) حاوی ۰.۹٪ سدیم کلراید (NaCl) در آب مقطر است.

کارکرد عمومی: جبران مایعات از دست رفته، افزایش حجم داخل عروقی و اصلاح هیپوناترمی (کمبود سدیم). همچنین به عنوان محلول حامل برای انفوزیون بسیاری از داروها استفاده می‌شود.

سرم رینگر لاکتات (Lactated Ringer's)

ترکیبات

این سرم یک محلول ایزوتونیک متعادل است که علاوه بر سدیم کلراید، حاوی پتاسیم، کلسیم و لاکتات می باشد. لاکتات در کبد به بی کربنات متابولیزه شده و به اصلاح اسیدوز متابولیک کمک می کند.

کارکرد عمومی

ترکیبات آن شباهت بسیاری به پلاسماي خون دارد و برای جبران مایعات و الکترولیت ها به صورت همزمان ایده آل است.

کاربرد در زایمان

این سرم به عنوان انتخاب ارجح برای هیدراتاسیون مادر در طی فرایند زایمان شناخته می شود، زیرا الکترولیت های از دست رفته را جبران کرده و به حفظ تعادل فیزیولوژیک کمک می کند.

کاربردهای دیگر

جبران مایعات در جراحی، درمان دهیدراتاسیون، سوختگی و سپسیس، و آمنیوانفوزیون از دیگر کاربردهای این سرم است.

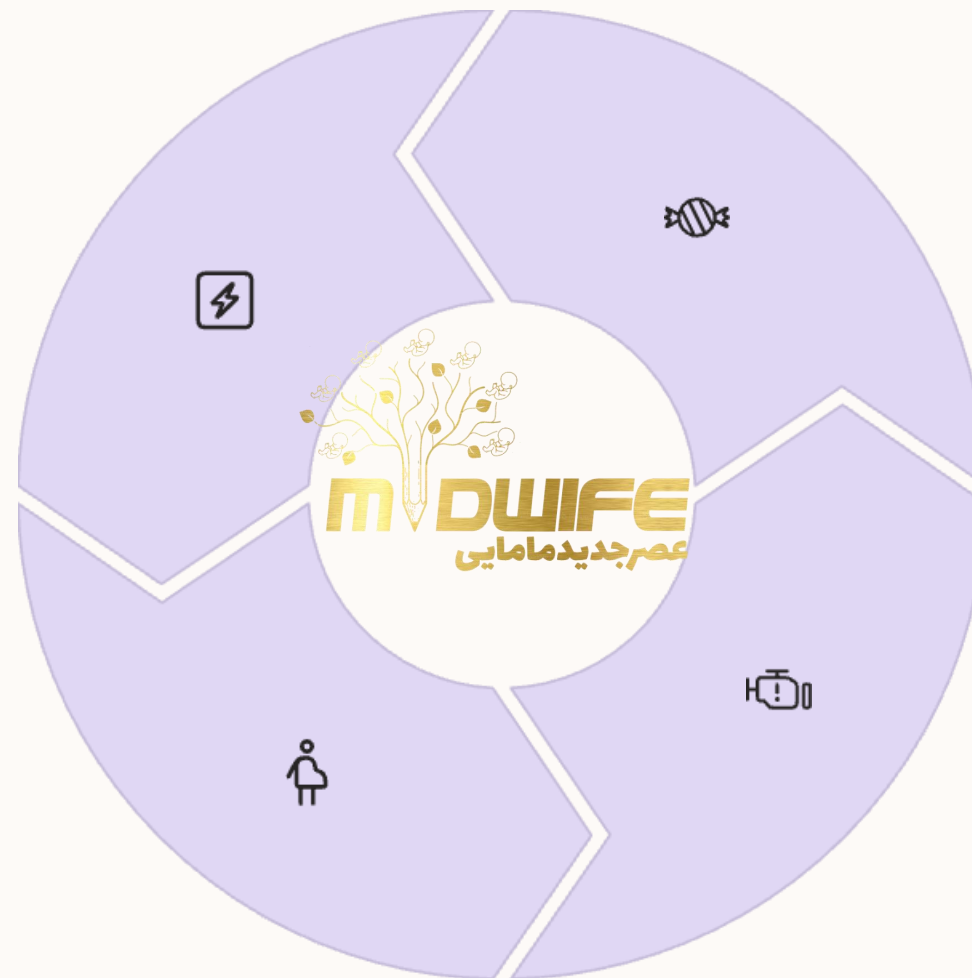
سرم‌های قندی (دکستروز واتر Dextrose in Water -)

کارکرد عمومی

تأمین انرژی (کالری) و درمان هیپوگلیسمی
(افت قند خون)

تأمین انرژی

برای مادرانی که برای مدت طولانی در فاز فعال
زایمان هستند و یا به دلیل شرایطی مانند NPO
(ممنوعیت مصرف خوراکی) قبل از سزارین، قادر
به دریافت کالری نیستند، دکستروز ۵٪ می‌تواند
منبع انرژی باشد.

ترکیبات

این سرم‌ها حاوی دکستروز (نوعی گلوکز) در آب
مقطر هستند و با غلظت‌های مختلفی مانند ۵٪،
۱۰٪ و بالاتر موجودند. سرم دکستروز ۵٪ (D5W)
در ابتدا ایزوتونیک است اما پس از متابولیزه
شدن سریع گلوکز در بدن، عملاً آب آزاد در اختیار
بدن قرار می‌دهد.

ملاحظات

تجویز سرم قندی به تنهایی برای جبران حجم
مایعات مناسب نیست. همچنین در مادران
دیابتی یا در معرض دیابت بارداری، باید با کنترل
دقیق قند خون استفاده شود، زیرا می‌تواند
باعث هیپرگلیسمی مادر و جنین شود.

سرم قندی - نمکی (Dextrose Saline)

ترکیبات

این سرم‌ها ترکیبی از دکستروز و سدیم کلراید هستند، مانند سرم دکستروز ۵٪ در نرمال سالین ۰.۴۵٪ (نیم نرمال) یا سرم معروف به "یک‌سوم - دوسوم" (دکستروز ۳.۳۳٪ و سدیم کلراید ۰.۳٪).

کارکرد عمومی

تأمین همزمان آب، الکترولیت (عمدتاً سدیم) و کالری.

کاربرد در مامایی

مایع نگهدارنده، درمان هیپرامزیس گراویداروم، و درمان افت فشار خون همراه با افت قند.

نتیجه گیری

مراقبت بهینه

بهترین و ایمن ترین مراقبت برای مادر و جنین

ارزیابی دقیق

بررسی شرایط بالینی، هیدراتاسیون و الکترولیت‌ها

دانش تخصصی

شناخت عمیق از تفاوت‌های انواع سرم‌ها

سرم‌تراپی یک ابزار قدرتمند و ضروری در دست همکاران مامایی است. انتخاب نوع سرم باید بر اساس ارزیابی دقیق شرایط بالینی مادر، وضعیت هیدراتاسیون، سطح الکترولیت‌ها، بیماری‌های زمینه‌ای و نیازهای خاص دوره بارداری یا زایمان صورت گیرد. شناخت عمیق از تفاوت‌های ظریف میان سرم‌نرمال سالین، رینگر لاکتات و محلول‌های قندی به ماما این امکان را می‌دهد که بهترین و ایمن‌ترین مراقبت را برای مادر و جنین فراهم آورد و در شرایط اورژانسی، به سرعت و با اطمینان عمل کند.

انواع سرم‌های مورد استفاده در مامایی

نوع سرم	ترکیبات اصلی	کاربرد اصلی در مامایی
نرمال سالین ۰.۹٪	سدیم کلراید در آب مقطر	خونریزی، افت فشار خون، دهیدراتاسیون
رینگر لاکتات	سدیم، پتاسیم، کلسیم و لاکتات	هیدراتاسیون حین زایمان، جراحی سزارین
دکستروز ۵٪	گلوکز در آب مقطر	تأمین انرژی، درمان هیپوگلیسمی
دکستروز سالین	ترکیب دکستروز و سدیم کلراید	مایع نگهدارنده، هیپرآمزیس گراویداروم

آینده شغلی خود را در مامایی متحول کنید!

آموزش‌های رایگان دسترسی آسان

با ضربه روی این بخش
مستقیم وارد می شوید

آموزش‌های رایگان ما را از دست ندهید! برای مشاهده ده‌ها ویدیوی آموزشی کاربردی و به‌روز در تمامی زمینه‌های مامایی، کانال یوتیوب عصر جدید مامایی را دنبال کنید.

ارتقاء دانش

آیا به دنبال ارتقاء دانش و مهارت‌های عملی خود در زمینه مامایی هستید؟

مطب خود را حرفه‌ای مدیریت کنید!

دانش بالینی

برای کسب موفقیت در بازار کار امروز، تنها دانش بالینی کافی نیست.

دوره‌های تخصصی

با شرکت در دوره‌های تخصصی مطب‌داری عصر جدید مامایی، اصول مدیریت، بازاریابی و مهارت‌های علمی لازم را بیاموزید.

مطب موفق

برای راه‌اندازی و اداره یک مطب موفق، به وب‌سایت ما مراجعه فرمایید.

[با ضربه روی این بخش مستقیم وارد سایت عصر جدید مامایی شو](#)

عصر جدید مامایی، همراه شما در مسیر پیشرفت حرفه‌ای

